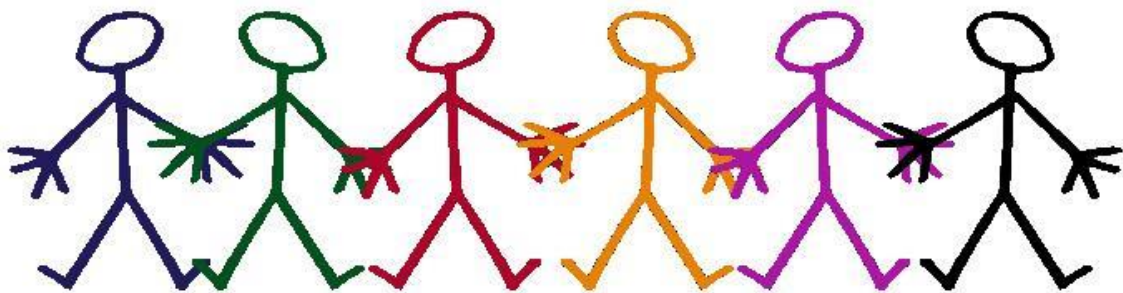

Sosial handlingsplan

for skolene i Rendalen

- Mobbeforebyggende arbeid
- Aktivitetsplikt, avdekking og prosedyrer

Innholdsfortegnelse

1	Mobbing og krenkende adferd – definisjon og mål for skolens arbeid mot mobbing	3
1.1	Mål for skolene i Rendalen.....	6
2	Forebyggende tiltak mot mobbing og krenkende adferd	7
2.1	Relasjon voksen - elev	7
2.2	Relasjon lærer – klasse/trinn	7
2.3	Relasjon elev - elev.....	8
2.4	Relasjon med hjemmet	8
2.5	Overganger.....	8
3	Avdekking av mobbing og krenkende adferd	8
3.1	Samtaler	9
3.2	Ukentlig vurdering.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3.3	Inspeksjon.....	9
3.4	Kartlegging.....	9
3.5	Helsesykepleier	9
4	Prosedyrer ved mistanke om mobbing og krenkende adferd	10
4.1	Å følge med	10
4.2	Å gripe inn	10
4.3	Å varsle	11
4.4	Å undersøke	11
4.4.1	Praktisk handlingsrekke ved mistanke om mobbing	12
4.4.2	Samarbeid med andre instanser ved mobbing	14
4.5	Å sette inn tiltak	14
4.5.1	Aktuelle tiltak	15
5	Dokumentere	16
6	Voksne som krenker elever	16

1 Mobbing og krenkende adferd – definisjon og mål for skolens arbeid mot mobbing

---

En utvidet definisjon av mobbing

«Mobbing av elever i skolen er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning»

Lund, Helgeland & Kovac, 2017

Opplæringsloven § 12

«Alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjer helse, trivsel, inkludering og læring» (Opplæringsloven §12)

Opplæringslovens kapittel 12-2 ble endret med virkning fra 01.08.2024, et nytt regelverk om skolemiljø ble innført.

Elevene har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø. Nulltoleranse er innført som begrep i lovverket. **Det er elevens subjektive oppfatning som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt.**

Utdanningsdirektoratet har laget en oversikt over det nye regelverket med informasjon til: [Rettigheter og plikter for et trygt og godt skolemiljø | udir.no](https://www.udir.no/rettigheter-og-plikter-for-et-trygt-og-godt-skolemiljo)

Skolen har **Utvidet aktivitetsplikt** for skolen. Plikten gjelder alle som har sitt arbeid på skolen.

Skolens aktivitetsplikt er delt i fem handlingsplikter:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å melde fra
4. Plikt til å undersøke
5. Plikt til å sette inn tiltak

I tillegg kommer krav til dokumentasjon. Dokumentasjonskravet er todelt, se [Udir 3-2017 punkt 6.6.](#)

Statsforvalteren er håndhever av lovverket og elever og foreldre kan gå videre til Statsforvalteren med saker som gjelder det psykososiale skolemiljøet. Det er satt en tidsfrist for skolen på en uke for å iverksette aktivitetsplikten.

Dette sier loven

FNs barnekonvensjon:

FNs barnekonvensjon gjelder som norsk lov, og skal legges til grunn for alt arbeid for og med barn og ungdom. FNs barnekonvensjon slår fast at barn og unge har rett til utvikling, medvirkning, ikke-diskriminering, beskyttelse og selv-realiserings. Krenkelser og mobbing svekker disse rettighetene.

Artikkel 3 og 12: Barnets beste og barns rett til å gi uttrykk for sin mening: «Barnets beste» skal alltid være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. I vurderingen av «barnets beste», skal barnets eget syn på saken tillegges behørig vekt. Vekten av barnets mening vurderes ut fra alder, modenhet og forståelse av konsekvenser av egne valg, styrken av barnets ønske og fastholdelsen i det. Barnet skal gis anledning til å bli hørt i enhver rettslig og administrativ saksbehandling som angår barnet, enten direkte eller gjennom en representant eller et egnet organ.

Opplæringsloven kapittel 12-2

Formålet med opplæringsloven kapittel 12-2 er å gi elever i grunnskolen og videregående opplæring et trygt og godt skolemiljø. Elevene skal ha minst like godt vern av sitt miljø som arbeidstakere har gjennom arbeidsmiljøloven.

12-1: Virkeområder

Kapitlet gjelder for elever i grunnskolen, og den videregående skolen. Kapitlet gjelder også for elever som deltar i leksehjelpordninger og skolefritidsordninger.

12-2: Retten til et trygt og godt skolemiljø

Alle elever i grunnskole og videregående skole har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø, som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Skolens psykososiale miljø handler om hvordan ansatte og elever oppfører seg overfor hverandre på skolen, SFO, leksehjelpordninger og skoleveien. Det fokuseres på de mellommenneskelige forholdene, det sosiale miljøet og hvordan elever og ansatte opplever dette. Den enkelte elevs subjektive opplevelse av det psykososiale miljøet avgjør om miljøet er godt nok.

12-3: Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme helse, miljø og

trygghet til elevene, slik at kravene i kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvar for at dette blir gjort.

12-4: Aktivitetsplikten

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt etter oppl.§12-4. Formålet med denne aktivitetsplikten, er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Definisjon av mobbing og krenkende adferd

«Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering» (Opplæringsloven §12-3)

Ord eller handlinger som i utgangspunktet ikke er ment å være krenkende, vil likevel kunne oppfattes slik. Definisjonsmakten ligger hos den som *opplever* seg utsatt for en krenkende handling.

Krenkende ord og handlinger

Krenkende ord og handlinger kan for eksempel være mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Mobbing

Mobbing er fysiske eller sosiale negative handlinger som utføres gjentatte ganger over tid av én person eller flere sammen, og som rettes mot en som ikke kan forsvare seg i den aktuelle situasjonen.

Vold

Når en person utsetter en eller flere personer for fysisk maktbruk.

Diskriminering

Diskriminering innebærer at en person blir dårligere behandlet eller trakassert på grunn av kjønn, funksjonsdyktighet, religion, hudfarge, nasjonalitet eller etnisk opprinnelse. Diskrimineringen kan foregå direkte eller indirekte.

Trakassering

Med trakassering menes handlinger, unnlatelser eller ytringer som virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende eller ydmykende.

Annen uønsket atferd

Er atferd som bryter med skolens og kommunens ordensreglement.

1.1 Mål for skolene i Rendalen

«Rom for alle – blikk for den enkelte»

Vi skal forhindre mobbing og krenkende atferd ved

- å drive et aktivt og forebyggende arbeid, *Sosial handlingsplan for skolene i Rendalen*
- å ha rutiner som avdekker om mobbing og krenkende adferd foregår, *Sosial handlingsplan for skolene i Rendalen*
- å ha rutiner for problemløsning av mobbesaker, og saker andre saker i forbindelse med krenkende atferd, *Sosial handlingsplan for skolene i Rendalen*
- å sikre samarbeid med foreldre/foresatte, *Rutiner for brukermedvirkning*
- å ha rutiner for dokumentasjon, *Sosial handlingsplan for skolene i Rendalen*
- jobbe med elevenes skolemiljø, *Årshjul for internkontroll*

2 Forebyggende tiltak mot mobbing og krenkende adferd

2.1 Relasjon voksen - elev

Læreren er en tydelig voksen som eleven kan ha tillit til. Dette betyr at det i det daglige arbeidet skal være tydelig hvilke handlinger og holdninger som er gjeldende på skolen og i klasserommet. Læreren skal stå fram som et sterkt og godt forbilde.

Relasjonsbyggingen mellom lærer og elev foregår kontinuerlig:

- Voksne ved skolen har alltid hovedansvaret for gode relasjoner med elevene.
- Voksne ved skolen skal se den enkelte elev, bruke navnene til flest mulig elever på skolen og hilse på elever i rom, ganger og ute.
- Den ansvarlige voksne for timen skal håndhilse på hver enkelt elev første time daglig for å sikre at hver enkelt elev blir sett.
- Læreren skal klargjøre sammen med elevene både i klassesituasjonen og i elevsamtalen hva som forventes av sosiale ferdigheter.
- Elevene skal ha klare ansvarsoppgaver, som ordenselever, elevrådsrepresentanter, osv.
- De voksne ved skolen skal legge stor vekt på å gi sosial støtte til hver elev.
- De voksne interesserer seg for eleven som menneske, både skuffelser og gleder.

2.2 Relasjon lærer – klasse/trinn

Lærer utøver tydelig ledelse på en slik måte at klassen/trinnet oppleves som et trygt sted for alle elevene.

Relasjonsbyggingen mellom lærer og klasse/gruppe foregår kontinuerlig og har høy kvalitet:

- De voksne har alltid hovedansvaret for gode relasjoner.
- Faste rutiner for timene
- Elever og lærer skal i sammen utarbeide egne klasseregler for de ulike klassene.
- Det skal ukentlig arbeides med sosiale mål på lik linje med faglige mål.
- Ukentlig systematisk arbeid med «Mitt valg» - et holdningsskapende undervisningsopplegg, og «MOT».
- Lærer håndhever skolens og klassens/trinnets regler.
- God klasseledelse – positivt læringsmiljø med elever som er motiverte for læring.
- Læreren skal ha en strukturert og forutsigbar skolehverdag for elevene.
- Fast inspeksjonssystem der de voksne som har inspeksjon skal være spesielt oppmerksomme i forhold til uønsket og krenkende adferd.

2.3 Relasjon elev - elev

Elevene i klassen/på trinnet tar vare på hverandre og er opptatt av at alle har det trygt.

Viktige prinsipper:

- Bry seg om hverandre, vise empati, omtanke og omsorg.
- Vise respekt for andres synspunkter og følelser.
- Lage klassens/trinnets trivselsregler
- Jobbe med holdningsskapende program i klassen/på trinnet gjennom «Mitt valg» og «MOT»
- Trivselstiltak og hyggekvelder
- Fadderordning for de minste elevene
- «Bli kjent» opplegg ved overganger
- Jobbe med nettvett og mobilvett

2.4 Relasjon med hjemmet

Skolen har et åpent og aktivt samarbeid med foreldre/foresatte som gruppe.

Dette betyr:

- Faste møter i skolens rådsorgan etter egen plan: Foreldrerådet FAU, elevrådet, Skolemiljøutvalget SMU (*Rutiner for brukermedvirkning med årshjul*)
- God informasjon fra skolen til hjemmene, og fra hjemmene til skolen.
  - Lav terskel for å gi positive og negative tilbakemeldinger. Gjelder både fra skole, og fra hjem.
  - Minimum to vurderingssamtaler i året.
  - Skolens «*Sosial handlingsplan for skolene i Rendalen*» skal være tema på første foreldremøte for foreldrene på 1. trinn. Deretter skal den være tema årlig på trinnforeldremøter.
- To foreldremøter i året pr trinn.
- Trivselstiltak og hyggekvelder (*Rutiner for brukermedvirkning med årshjul*)

2.5 Overganger

Overgang barnehage – skole og barneskole – ungdomsskole håndteres slik at den oppleves forutsigbar og trygg for elevene. Overgangene foregår etter Rendalen kommunes vedtatte overgangsrutiner.

3 Avdekking av mobbing og krenkende adferd

I en skolehverdag kan det fra tid til annen avdekkes at enkeltelever eller klasser har utfordringer i det sosiale samspillet. Slike utfordringer kan også gå på tvers av klasser og trinn.

Slike utfordringer kan være konkrete mistanker om mobbing, eller annen krenkende atferd, men det kan også være noe mer diffuse mistanker og dysfunksjonelle sosiale relasjoner.

Det kan være kontaktlærer, andre lærere, pedagogiske medarbeidere, skolens ledelse, andre som jobber ved skolen, eller foreldre som ser dette.

Hvordan kan mobbing og krenkende adferd avdekkes:

- Samtaler
- Inspeksjon
- Kartlegging
- Helsesykepleier
- Miljøterapeut

3.1 Samtaler

Lærerne har jevnlig samtaler med elevene. Både individuelt og i gruppe.

3.2 Vurderingssamtaler

Det gjennomføres utviklingssamtaler med elev og foreldre/ foresatt minimum to ganger pr. år. Sosial trivsel, og § 12 er et av samtale områdene.

3.3 Inspeksjon

Skolen har et fast inspeksjonssystem for friminuttene. Voksne ute på inspeksjon skal være spesielt oppmerksomme i forhold til uønsket og krenkende adferd.

3.4 Kartlegging

Skolen har årlige kartlegginger. Elevundersøkelsen gjennomføres årlig for 5. – 10. trinn.

3.5 Helsesykepleier

I Rendalen har helsesykepleier kontortid ved skolene en dag per uke. Helsesykepleier snakker både med enkeltelever, og grupper av elever jevnlig. Helsesykepleier er også inne i de ulike klassene og deltar med faglig informasjon.

Helsesykepleier kan tilby:

- Samtaler med enkeltelever.
- Samtale med foresatte.
- Videreformidle til andre hjelpeinstanser

4 Prosedyrer ved mistanke om mobbing og krenkende adferd

Det vises til *Opplæringslovens kapittel 12 og skolens aktivitetsplikt*:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å melde ifra
4. Plikt til å undersøke
5. Plikt til å sette inn tiltak

4.1 Å følge med

Det er alle som jobber på skolen (det vil si alle som jobber på skolen regelmessig og har kontakt med elevene) sin plikt å følge med om eleven har et trygt og godt skolemiljø. Dette kan gjøres:

- gjennom å snakke med elevene
- ved at elevenes psykososiale miljø alltid er tema i utviklingssamtalene
- ved at de ansatte ser noe eller fanger opp noe i samtaler med andre elever
- gjennom foreldre som tar kontakt fordi de melder fra om det har skjedd noe på skolen
- elevene forteller selv om mistriksel
- endringer i atferd hos elever, eller endringer i klasse- eller skolemiljøet
- aktiv og tydelig inspeksjon/vakt i friminutt, observasjon av samspill mellom elever og aktiv inngripen

Skolen deltar i den årlige brukerundersøkelsen «Elevundersøkelsen» for 5.-10.tr.

Kartleggingsverktøyet *Spekter* (utarbeidet av Læringsmiljøsentret i Stavanger) brukes jevnlig for å følge med på utviklingen av læringsmiljøet.

4.2 Å gripe inn

Skolene skal ha nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser.

Alle som jobber på skolen (det vil si alle som jobber på skolen regelmessig og har kontakt med elevene) skal gripe inn umiddelbart og stoppe krenkelser.

Det skal gripes inn når en overhører hatytringer, observerer mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking, slåsskamp eller annen fysisk krenkelse. Utfrysningssituasjon skal stanses og elever skal irrettesettes når de tar i bruk stygt språkbruk rettet mot andre elever.

Plikten til å gripe inn er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre. Det betyr at ansatte ikke skal stå i fare for å skade seg selv.

“Ansatte kan gripe inn mot en elev for å hindre at eleven krenker en person fysisk eller psykisk, skader eiendom, utsetter seg selv for fysisk fare fare eller vesentlig forstyrrer opplæringen til andre elever. Dette kan de kun gjøre når andre tiltak ikke er tilstrekkelige. Det fysiske inngrepet skal ikke gå lenger enn det som er nødvendig, og må stå i et rimelig forhold til interessene den ansatte forsøker å beskytte.” Opplæringsloven §13-4

4.3 Å melde ifra

Alle som jobber på skolen (det vil si alle som jobber på skolen regelmessig og har kontakt med elevene) skal melde ifra til rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Rektor har ansvaret for at varslingene håndteres på en forsvarlig måte.

Det skal være lav terskel for hva som skaper mistanke til at en elev ikke har det bra på skolen. Plikten til å melde ifra til rektor gjelder for all mistanke. Det kan for eksempel:

- basere seg på observasjoner av elevene
- tilbakemeldinger i undersøkelser
- beskjeder fra foreldre eller medelever
- aktivitet i sosiale medier.
- at en elev sier fra at han eller hun ikke trives på skolen

I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier.

Det er en egen regel om skjerpet aktivitetsplikt i saker der det er ansatte som krenker elever. Hvis en ansatt mistenker eller ser at en ansatt utøver vold, mobber, diskriminerer eller trakasserer en elev skal denne straks varsle rektor som igjen skal varsle skoleeier. Dersom det er en ansatt i skoleledelsen som krenker en elev, skal den ansatte varsle skoleeier direkte.

4.4 Å undersøke

Hvis noen som jobber på skolen ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal de undersøke saken med en gang. Plikten til å undersøke har like lav terskel som plikten til å melde ifra. Hvis elever selv sier ifra om at de ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere.

Samtaler og observasjon inngår i arbeidet med å undersøke en slik sak. Samtale kan føres med de det gjelder, men også medelever, lærere, pedagogiske medarbeidere, foreldre,

andre voksne personer i nærmiljøet og i fritidsmiljøet. Observasjoner kan gjøres på skolen, i timer og i friminutt, til/fra skolen og utenom skoletid.

Den kan også være aktuelt å undersøke tidligere hendelser/historikk.

Kartleggingsverktøyet *Spekter* kan også brukes for å avdekke forhold knyttet til læringsmiljøet ved mistanke eller varsling om mobbing.

Undersøkelsene skal ha som formål å få frem fakta om situasjonen og hva som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet. Det er viktig å understreke at skolen ikke skal skaffe eller vurdere bevis om elev er blitt krenket. **Det er elevens subjektive oppfatning og opplevelse av miljøet som er det sentrale.**

Den eleven som opplever å bli krenket har medvirkning og skal bli hørt.

4.4.1 Praktisk handlingsrekke ved mistanke om mobbing, eller annen krenkende atferd.

Rektor er hovedansvarlig og i samarbeid med kontaktlærer orienterer han om saken i samlet kollegiet slik at alle er informert og kan bidra i observasjoner og kartlegging.

Rektor tar kontakt med antatt offer og foreldre/ foresatte for å informere om hva vi gjør.

- I. Første samtale med offeret (*ansvarlig: rektor. Kontaktlærer er med*)
  - Samtalen finner sted på et rom der de kan være alene.
  - Lærer klargjør at han/ hun vet hva som skjer og at skolen ikke aksepterer dette.
  - Gi eleven støtte.
  - Gi eleven anledning til å fortelle, men ikke press.
  - Lærer sier at han vil stoppe dette og at eleven skal få vite hva som skal skje.
  - Lærer sier at han vil informere foreldrene til eleven.
  - Avtal nytt møte med eleven.

- II. Oppfølgingssamtale med (*ansvarlig: rektor. Kontaktlærer er med*)
  - Bruk samtalene til å få mer informasjon om situasjonen; venner, navn på plagerne, statuspersoner, beskrivelse av mobbesituasjonene og om offeret har støttespillere som foreldre og andre kjente som vet om problemet.
  - Foresatte trekkes inn i samtalene ved behov.
  - Så snart en er sikker på hva som skjer kontaktes plagerne. Det er da viktig å huske på at offeret skal vite når og hvem den voksne skal prate med.

III. Samtale med plagerne hver for seg (*ansvarlig: rektor. Kontaktlærere til offer og plager er med*)

- Avtal med læreren som har klassen på forhånd. Den aktuelle eleven hentes ut av klassen. Dersom dette gjelder flere elever, er det kun en elev om gangen. Elevene skal ikke ha mulighet til å snakke med hverandre mellom samtale.
- Gå til et ledig rom. Ikke nevne årsaken til samtalen, selv om eleven spør hvorfor dere skal snakke. Legg opp til en bestemt og vennlig tone.
- Lærer konfronterer eleven en med at han/ hun vet hva som foregår, og at det ikke aksepteres.
- Lærer gir eleven mulighet til å uttale seg, men ikke gå inn i diskusjon.
- Eleven får beskjed om at foreldre/ foresatte vil bli informert.
- Lærer inviterer eleven til å komme med forslag og tiltak for å få slutt på mobbingen. Målet er at eleven skal ta avstand fra mobbingen.
- Gå sammen med eleven tilbake til klassen og hente evt. andre plager til tilsvarende samtale.

IV. Samtale med foreldrene til offer (*ansvarlig: rektor og kontaktlærer*)

- Lærer kontakter foreldre/ foresatte samme dag som den første samtalen med eleven.
- Lærer informerer om situasjonen som er avdekket, og om samtalen med eleven.
- Læreren skal gi foreldre/ foresatte garanti på at skolen tar fatt i problemet.
- Informere om prosessen videre. Avtale et nytt møte der det vurderes om plagerens foreldre skal være med.

V. Samtale med foreldrene til plager/plagerne (*ansvarlig: rektor og kontaktlærer*)

- Lærer kontakter foresatte samme dag som den første samtalen med eleven.
- Informerer om saken og samtalen med deres barn.
- Offerets foresatte skal være informert og vite at barnets navn kommer frem.
- Informere om prosessen videre. Avtale et nytt møte der det vurderes om offerets foreldre skal være med.

VI. Samtale mellom offer og plager (*ansvarlig: rektor og kontaktlærer*)

VII. Kontaktlærer innkaller til et møte i skoletiden hvor de involverte elevene og deres foresatte møtes sammen med rektor og kontaktlærer. Skolen utarbeider en skriftlig aktivitetsplan (*ansvarlig: rektor*)

VIII. Skolen eller andre melder saken inn for konfliktrådet (*ansvarlig: rektor og oppvekstsjef*)

IX. Saken anmeldes politiet (*ansvarlig: rektor og oppvekstsjef*)

Hvis en ansatt er den som mobber, diskriminerer eller trakasserer en elev er det enda strengere krav til å undersøke saken umiddelbart, se pkt. 6.

4.4.2 Samarbeid med andre instanser ved mobbing, eller annen krenkende atferd.

Aktuelle samarbeidspartnere utenfor skolen er skolehelsetjenesten, PP-tjenesten, BUP (barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk), NAV, og barnevernstjenesten.

4.5 Å sette inn tiltak

Skolen ved rektor skal utarbeid en skriftlig aktivitetsplan.

Aktivitetsplanen skal (minimum) inneholde:

- navn
- problem
- hvilke tiltak skolen planlegger iverksatt
- tidsplan for gjennomføring
- hvem som har ansvar
- fastsetting av dato for evaluering

Det bør være med en oppsummering av samtalene med elever og foreldre. I tillegg bør det være med en oppsummering av hva som er skolens vurderinger av saken.

Det vil variere fra sak til sak hvor mye som skal dokumenteres. Det vil for eksempel kunne være forsvarlig med en kortere og mer skjematisk aktivitetsplan i saker der skolen setter inn tiltak tidlig i prosessen og tiltakene er enkle, enn i saker der tiltakene og saksforholdet er mer sammensatt og komplekse.

En aktivitetsplan trenger ikke å knytte seg opp mot en bestemt elev, men kan ta for seg en situasjon eller utfordring der flere elever er involvert.

Aktivitetsplanen inneholder dokumentasjon på at nevnte tiltak er iverksatt/gjennomført.

Hensikten med aktivitetsplanen er først og fremst å sette i verk nødvendige tiltak. Det er videre en dokumentasjon på at skolen oppfyller kravene i *Opplæringslovens kapittel 12-2*, griper fatt i aktuelle saker og forplikter seg på å gi elever som opplever krenkelser den hjelp de har krav på.

Aktivitetsplanen vil også kunne gi Statsforvalter, dersom saken blir meldt videre, en rask oversikt.

For å finne frem til egnede tiltak er det viktig å ivareta barnas rett til å bli hørt og hensynet til barnets beste. Tiltakene skal være lovlige.

Tiltakene kan rettes mot:

- den som blir mobbet eller krenket
- den eller de som mobber eller krenker
- tilskuere
- gruppe- eller klassemiljøet
- hele skolemiljøet

Det vil i de fleste tilfeller være behov for å sette inn tiltak mot flere av gruppene. Det er viktig at det ikke bare settes inn tiltak mot den som føler mistrivsel, men også mot de som mobber, krenker eller på annen måte bidrar til at andre ikke har det trygt og godt på skolen.

Tiltaksplikten varer så lenge en elev opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt og det finnes egnede tiltak som kan settes inn.

Dersom tiltakene ikke har oppnådd formålet, må skolen fortsette arbeidet og vurdere om tiltaksperioden skal forlenges eller om det skal settes inn flere eller andre tiltak.

4.5.1 Aktuelle tiltak

Tiltak i aktivitetsplanen kan være:

Tiltak – ledelse

- Oppfølgingssamtaler med offer.
- Hyppig kontakt mellom offer og lærer/andre ansatte. Det er viktig at denne kontakten ivaretar støtte.
- Observasjon og videre innhenting av flere detaljer.
- Kartlegging av offerets støttespillere.
- Oppfølgingssamtaler med plager.
- Hyppig kontakt med plager.
- Hensikten/målet med denne hyppige kontakten er å vise med all tydelighet at vi følger med og at inngåtte avtaler overholdes.
- Oppfølgingen fortsetter til situasjonen er løst og stabilisert. Vi støtter positiv endring.
- Oppfølgingssamtaler med foreldrene til offer.
- Oppfølgingssamtaler med foreldrene til plager.
- Avtaler om tilbakemelding til foreldrene, både offerets og plagers.
- Eleven får begrensa bevegelsesmulighet og lekemulighet, han/ hun må være ute på et annet tidspunkt.
- Eleven må komme før til skolen, og gå hjem etter de andre elevene.
- Eleven må følge inspiserende lærer i friminuttene.

- Eleven får ikke delta på skoletur.
- Eleven mister muligheten til å bruke digitale verktøy dersom mobbingen skjer ved bruk av disse, f.eks. pc.
- Bytte av klasse eller skole for plager.
- Henvendelse, bistand og samarbeid med andre instanser og/eller organisasjoner:
  - PPT
  - Helsepsykeleier
  - Barnevernet
  - Idrettslag, korps og lignende informeres om handlingsplanen – kan være mulige samarbeidspartnere

5 Dokumentere

Skolen skal dokumentere skriftlig hva som gjøres for å sikre at elevene har det trygt og godt på skolen.

Dokumentasjonen skal sikre at:

- Elever og foreldre får et bevis på at skolen tar saken seriøst og at de forplikter seg til å hjelpe eleven.
- Statsforvalter får raskt oversikt hvis saken meldes dit.
- At saken er tilstrekkelig belyst ved eventuelle tilsyn, erstatningssaker eller straffesaker.

Skolen har to dokumentasjonsplikter:

1. dokumentere hvilke tiltak de planlegger å gjennomføre – gjennom en aktivitetsplan
2. dokumentere hva de har gjort for å følge opp delpliktene i hver enkelt sak, det vil si følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak.

Rektor er ansvarlig for at dokumentasjon gjennomføres.

6 Voksne som krenker elever

Der er skjerpet aktivitetsplikt i saker der det er ansatte som krenker elever.

Dersom det er mistanke om at en ansatt utøver vold, mobber, diskriminerer eller trakasserer en elev skal det **straks varsles rektor som igjen skal varsle skoleeier ved oppvekstsjef.**

Dersom det er mistanke om at det er en i skoleledelsen som krenker en elev, **skal skoleeier, ved oppvekstsjef, varsles direkte.**

Rev. Sept 2025, RH og EF